

จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ชื่อว่าเป็นเมืองมะขามหวาน แต่รู้หรือไม่ว่าพืชที่มีชื่อเสียงไม่แพ้กันก็คือ **“ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์”** ซึ่งที่นี่มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากที่สุดในประเทศไทย คือกว่า 8 แสนไร่ (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562/63) และในครั้งนี้จะบุกไปพบ **“คุณสีไพร แก้วสุวรรณ”** เกษตรกรหัวก้าวหน้าแห่งอำเภอหล่มเก่าที่ช่างคิดช่างวางแผน และทำการเกษตรพื้นที่กว่า 50 ไร่ แบ่งเป็นมะขาม 40 ไร่ และเกษตรแบบผสมผสานอีก 10 ไร่ หมุนเวียนปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยาสูบ และผัก ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ที่ได้ผลผลิตมากถึง 2 ตันต่อไร่ ได้กำไรงามทุกปี ว่าเขามีวิธีการอย่างไร

วางแผนการปลูกให้ดี ทำให้มีรายได้ตลอดปี

คุณสีไพร เผยว่า การทำเกษตรแบบผสมผสานของตน จะปลูกพืชหลากหลายชนิด แบ่งตามฤดูกาลและความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศ ลองผิดลองถูกมาจนประสบความสำเร็จเช่นในปัจจุบัน

ส่วนเคล็ดลับการสร้างรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปีนั้น สิ่งสำคัญ คือ การจัดการพื้นที่การเกษตร วางแผนการเพาะปลูกเพื่อลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตตกต่ำ หากปลูกแค่ชนิดเดียวแล้วราคาผลผลิตไม่ดี จะทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ดังนั้นจึงหาพืชชนิดอื่นมาปลูกร่วมด้วย

“จากพื้นที่ทำเกษตรหมุนเวียน 10 ไร่ รายได้ส่วนใหญ่ของผมมาจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยจะปลูกในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ส่วนข้าวผมจะปลูกไว้กินเอง ถ้าเหลือก็จะขาย จะปลูกเป็นข้าวนาปี เริ่มปลูกตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน และในช่วงธันวาคม-มีนาคม จะปลูกยาสูบกับผัก แต่ถ้าผักขายไม่ได้ราคาหรือปีไหนน้ำแล้ง ก็จะหันมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่ม”

การวางแผนการปลูกแบบนี้ คุณสีไพร บอกว่า นอกจากดูความเหมาะสมของฤดูกาลแล้ว ยังต้องพิจารณาความต้องการของตลาดเป็นหลักด้วย เพื่อให้ให้มีผลผลิตออกมาตรงฤดูกาลที่ขายได้ราคาดี

เคล็ดลับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้โดนใจตลาด "ใส่ปุ๋ย ใส่ใจ ใส่น้ำ" ช่วยพืชโตไว ได้ฝักเต็ม

คุณภาพของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ตลาดต้องการจะต้องฝักใหญ่สมบูรณ์ เมล็ดเต็มไม่ลีบ และเมล็ดต้องมีค่าความชื้นไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเคล็ดลับของคุณสีไพรอยู่ที่การเตรียมดิน การให้น้ำ และบำรุงธาตุอาหารที่เหมาะสม ตลอดจนพิธีพิถันในขั้นตอนการเก็บเกี่ยว ซึ่งต้องมั่นใจว่าข้าวโพดแก่จัด โดยสังเกตว่าใบและต้นที่แห้งสนิทจึงจะเก็บเกี่ยว

ในขั้นตอนการเตรียมดิน หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตนาปีในช่วงเดือนพฤศจิกายน หรือยาสูบในเดือนมีนาคมแล้ว คุณสีไพรจะเตรียมดินเพื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยไถดินและตากแปลงให้แห้ง ใช้เวลา 7 วัน เพื่อกำจัดวัชพืชและเชื้อราในดิน จากนั้นจะใช้รถไถพรวน ย่อยดินให้ร่วนซุย เก็บกักความชื้นได้มากขึ้น การบำรุงดินจะทำให้ได้ดินดี ซึ่งจะช่วยให้รากพืชแข็งแรง พร้อมดูดซึมธาตุอาหาร ต้นโตเร็ว ใบจะเขียวทน เขียวนาน ถ้าหากไม่มีการเตรียมดินหรือตากดินให้แห้ง เมื่อหยุดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไปแล้ว ใบของต้นข้าวโพดจะเหลือง และต้นไม่แข็งแรง

สำหรับการหยุดเมล็ดพันธุ์ หรือขั้นตอนการปลูก คุณสีไพรจะใช้รถไถเดินตามเพื่อหยุดเมล็ดข้าวโพด และใส่ปุ๋ยรองพื้นพร้อมกันแล้วไถกลับไปเดินไปตามพื้นที่ที่ได้เตรียมดินไว้ ซึ่งปุ๋ยที่ใช้คือ ปุ๋ยตรากระต่ายสูตร 16-20-0 ในปริมาณ 30 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อช่วยให้ต้นโตไว สมบูรณ์ตั้งแต่ต้นข้าวโพดยังเล็ก ทั้งยังช่วยเพิ่มความแข็งแรงให้ส่วนราก

เมื่อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อายุประมาณ 14 วัน คุณสีไพร ให้ความสำคัญเรื่อง การควบคุมวัชพืช โดยใช้ผลิตภัณฑ์ซูดคลิโอ โปรจากบริษัทเจียไต๋ เมื่อไม่มี วัชพืชรบกวนข้าวโพดก็จะให้ฝักใหญ่และเมล็ดเต็มฝัก

ระยะข้าวโพดอายุประมาณ 50 วัน ใช้ปุ๋ยตรากระต่าย สูตร 46-0-0 ปริมาณ 45 กิโลกรัม ต่อไร่ และปุ๋ยตรากระต่าย สูตร 15-15-15 ปริมาณ 15 กิโลกรัมต่อไร่ หรืออัตราส่วน 3:1 โดยโรยข้างๆ ต้น แล้วให้น้ำตาม จะช่วยทำให้ติดดอกดี ฝักใหญ่ น้ำหนักดี

นอกจากใส่ปุ๋ยดีมีคุณภาพแล้ว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยังต้องการน้ำที่เหมาะสมตลอดฤดูปลูกด้วย และเนื่องจากคุณสีไพรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในช่วงฤดูแล้ง การให้น้ำอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งสำคัญ วิธีการคือ วางระบบ สปริงเกลอร์ความยาว 5-6 เมตร ต่อจากแหล่งน้ำบาดาลที่ขุดไว้ วางหัวสปริงเกลอร์ตามแนวต้นข้าวโพด เปิดให้น้ำจุดละ 1 ชั่วโมง แต่เช้าถึงเย็นทุกวันจนครบทุกแนว ใช้เวลา 5 วัน จนครบทั้งแปลง แล้วก็วนให้น้ำใหม่

“การใส่ใจ ลงดูแลแปลงทุกวัน ทำให้เราเห็นปัญหา ถ้าเจอหนอนทำลายใบ ก็ต้องรีบป้องกันและจัดการทันที เพื่อไม่ให้ขยายวงกว้าง” คุณสีไพร กล่าว

เลือกใช้ “ปุ๋ยดี” ได้ผลผลิตข้าว

มั่นใจพืชชนิดไหนก็ใช้ได้

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยตรากระต่ายสำหรับข้าวและพืชไร่ แต่คุณสีไพรใช้ปุ๋ยกระต่ายสำหรับพืชผักและไม้ผล เพื่อบำรุงพืชอื่นๆ ที่ปลูกอยู่ เพราะมั่นใจในคุณภาพ

“ผมใช้ปุ๋ยตรากระต่ายมานานแล้ว นอกจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แล้ว ก็ยังใช้ทั้งกับมะขามหวาน ข้าวนาปี ลองผิดลองถูกด้วยตัวเอง ที่มั่นใจเพราะใช้แล้วเห็นผลจริง ผมจะทดลองใช้ปุ๋ยต่างๆ ในแปลงทดลองก่อน เปรียบเทียบกันแล้ว ปุ๋ยตรากระต่ายจะช่วยให้ใบเขียวนานกว่า ต้นแข็งแรง ผลผลิตคุณภาพดี คุ่มค่ากับการลงทุนที่สุด”

คุณสีไพร เผยว่า การปลูกมะขามหวาน จะเริ่มเก็บผลผลิตได้เมื่ออายุได้ 7 ปี และผลผลิตออกเต็มที่เมื่ออายุ 10-13 ปี ขึ้นไป ซึ่งในพื้นที่ 40 ไร่ ของเขาแบ่งการดูแลเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะแตกใบอ่อน จะใส่ปุ๋ยตรากระต่าย สูตร 16-16-16 บลู ปริมาณ 3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อช่วยบำรุงให้ต้นสมบูรณ์ แตกใบ พร้อมแตกช่อดอก
2. ระยะติดดอก จะงดใส่ปุ๋ยทางดิน เพราะหากใส่ปุ๋ยช่วงนี้จะทำให้ฝักแตกและผลร่วง
3. ระยะติดผลเล็ก เป็นช่วงการให้ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) จะช่วยเปิดตาดอก ติดผลดก ขั้วดอกเหนียว และดูแลฝักอ่อนให้แข็งแรง

การวางแผนปลูกพืชหมุนเวียนผสมผสาน ไม่เสี่ยงต่อราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้ คุณสีไพร แก้วสุวรรณ เกษตรกรอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และยังได้ผลผลิตดีเป็นที่ต้องการของตลาดและการเลือกใช้ปุ๋ยดีมีคุณภาพอย่างปุ๋ยตรากระต่าย ก็ทำให้มีผลผลิตเต็มไร่ ได้คุณภาพชัวร์ เต๊ะ เต๊ะ ใครอยากรู้ว่าจริงไหม ต้องลองใช้!

ที่มา : เทคโนโลยีชาวบ้าน 20 พฤษภาคม 2564